

KINNITATUD
Tallinna Ühisgümnaasiumi direktori
19. detsembri 2023
käskkirjaga nr 4-5/9
LISA 1

TALLINNA ÜHISGÜMNAASIUM

LOOVTÖÖ KORRALDUS TALLINNA ÜHISGÜMNAASIUMIS

Juhend

Koostajad: Kati Bakradze-Pank,
Krista Kiissa, Liia Jung,
Julia Popova, Kai Yallop,
Helen Tiik, Kai Tajur

Tallinn 2023

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED.....	3
1.1. Korralduse reguleerimisala	3
1.2. Mõisted	3
1.3. Loovtöö eesmärk.....	5
2. LOOVTÖÖDE KORRALDUS	7
2.1. Loovtööde korraldamise põhimõtted	7
2.2. Loovtöö juhendamine	8
2.3. Loovtöö kaitsmine	9
2.4. Loovtööde hindamine	10
3. RAKENDUSSÄTTED	12
Põhikooli III kooliastme loovtöö, õpilasuurimuse ja praktilise töö korralduse jõustumine	12
LISAD	13
Lisa 1. Loovtöö etapid õpilasele	14
Lisa 2. Avaldus loovtööst vabastamiseks	15
Lisa 3. Loovtöö kokkuleppe leht	16
Lisa 4. Juhendaja hinnang.....	17

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Korralduse reguleerimisala

Korraldus määratleb põhikooli III kooliastme loovtöö, õpilasuurimuse ja praktilise töö mõistete selgitused, eesmärgid, korraldamise põhimõtted.

1.2. Mõisted

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus III kooliastme õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. III kooliastme läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö on uurimus, praktiline töö, projekt, omalooming, kunstitöö vms ja selle kirjalik kokkuvõte, mis sisaldab loovtöö tausta, lähtealuseid ja eesmärgi ning töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö koostaja enesehinnangut oma tööprotsessile. Loovtöö teevad kõik 8. klassi õpilased.

Loovtöö liigid:

- 1) Õpilasuurimus on ühe õpilase poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö, kus õpilane keskendub mingile uurimisobjektile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida vastused olulistele küsimustele. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel

kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused. Õpilasuurimus ei piirdu üksnes refereerimisega.

- 2) Praktiline töö on õpilase või maksimaalselt kahe õpilase poolt õppekava raames loodud minifirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust.
- 3) Omalooming (kirjanduses, muusikas, kunstis, käsitöös vm) on praktiline töö, mis sisaldab endas uudseid ideid ning on eneseteostust pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming, aga ka muusikateose esitamine. Omaloominguline kunstitöö võib olla kujutava kunsti valdkondades nagu näiteks maal, joonistus- ja paljundusgraafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, etenduskunst, *performance* jne. Omaloominguline töö käsitöös ja tehnoloogias võib olla näiteks tikkimine, kudumine, heegeldamine, õmblemine, puutöö, restaureerimine jne. Omaloominguline töö kirjanduses võib olla luuletus, raamat, näidend, stsenaarium jms. Omaloomingulise loovtöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.
- 4) Olümpiaadid, konkursid, spordivõistlused
- 5) Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on:
 - saavutanud III kooliastmes individuaalselt piirkondlikul olümpiaadil 1.-6. koha;
 - osalenud üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil või õpilasuurimustööde konkursil.

Vabastust saab taotleda ka suurepärase tulemuste eest spordivõistlustel:

- individuaalalal vabariiklikul tasemel saavutatud 1.-6. koht;
- Eesti esindamisel individuaalalal rahvusvahelistel võistlustel.

Vabastuse taotlemiseks täidab õpilane vastava avalduse (Lisa 2), mille vaatab läbi ja teeb otsuse loovtööde komisjon.

Loovtööst vabastatud õpilane osaleb kaitsmisel esitlusega sellest olümpiaadist, konkursist või spordivõistlusest, kus ta edukalt esines.

Loovtöö teoreetilises osas peab olema kasutatud vähemalt kahte allikat. See kehtib kõikide loovtöö liikide kohta.

Tehisintellekti (*ChatGPT, OpenAI*) kasutamine loovtöös on lubatud järgmistel juhtudel:

- abivahendina teadmiste laiendamisel ja juhendajaga eelnevalt kooskõlastatult;
- tekstiosade koostamiseks, mis on korrektselt viidatud ja kasutatud kirjanduse loetelus esitatud.

1.3. Loovtöö eesmärk

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada tema arengut järgmiste aspektide kaudu (loetelu toetub põhikooli riikliku õppekava III kooliastme oskustele ja pädevustele):

- 1) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri (sh kultuuripärandit). Omab teadmisi teiste rahvaste kultuuridest, suhtub inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt;
- 2) on teadmishimuline, oskab õppida, hoiab õpimotivatsiooni ja vajadusel oskab küsida nõu;
- 3) on ettevõtlik, usub endasse, seab eesmärgid ja tegutseb nende nimel;
- 4) juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste (sh valemid, skeemid ja graafikud);
- 6) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult keskkonda ning elab ja tegutseb seda säästes;
- 7) oskab esitada küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi, mõtleb süsteemselt ja kriitiliselt;
- 8) suudab tehnikat eesmärgipäraselt ja riskideta kasutada;
- 9) suudab väljendada ennast loominguliselt, on loov;
- 10) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi;
- 11) kujuneb ühiskonnaliikmeks, kes saab igapäevaeluga iseseisvalt hakkama; oskab teadmised ja oskused seostada igapäevaeluga;

- 12) oskab planeerida pikemaajalisemaid ülesandeid (ajakasutus!) ja suudab oma tulemusi kriitiliselt hinnata;
- 13) arendab oma huvisid ja võimeid; ning suudab vastavalt nendele oma edasist õpiteed valida;
- 14) oskab kasutada sihipäraselt IKT-vahendeid.

2. LOOVTÖÖDE KORRALDUS

2.1. Loovtööde korraldamise põhimõtted

III kooliastme loovtöö üldise korralduse koordineerija on õppejuht või keegi teine antud ülesannetesse määratu, kes reguleerib koostööd arvutiõpetaja, klassijuhatajate, õpilaste juhendajate ja teiste õpetajatega. Koordineerija toetab ja juhendab klassijuhatajaid, juhendajaid, töötab välja ajakava hiljemalt jooksva õppeaasta septembrikuus.

Klassijuhataja toetab ja nõustab oma klassi õpilasi teemade ja juhendaja valikul, jälgib õpilaste ajakavas püsimist ja loovtööde kulgu. Probleemide korral aitab õpilasel leida lahendusi ja informeerib sellest lapsevanemat ja õppejuhti või loovtööde koordineerijat.

Loovtöö juhendajaks on oma kooli õpetaja või haridustöötaja. Loovtöö kaasjuhendaja(te)ks võib lisaks olla loovtööga seonduva kvalifikatsiooni või töökogemusega täiskasvanu(d) väljastpoolt kooli.

Loovtöö kirjutatakse ja kaitstakse eesti keeles. Erisused võivad olla järgmised:

- 1) Loovtöö keeleks võib olla ka III kooliastmes õpetatav võõrkeel, kui seda tingib töö sisu.
- 2) Rändelaste loovtöö keel otsustatakse lähtuvalt õpilase võimetest.

Mõlemal juhul on tööle lisatud vähemalt üheleheküljeline sisukokkuvõte eesti keeles. Kaitsmine toimub samuti eesti keeles.

Loovtööde üldine ajakava on järgmine (Lisa 1):

- 1) 7. klassi I - II trimestril käsitleb tutvustab klassijuhataja loovtöö olemust, mõisteid, korraldust jms ning võimalikke teemasid. Klassijuhataja vastutab õpilastele ja vanematele info edastamise eest. Kooli poolt korraldatakse 7. klassi õpilastele III trimestril ka loovtööd tutvustav loeng.

- 2) 7. klassi õpilased osalevad III trimestril 8. klasside loovtööde kaitsmisel. Eelnevalt on klassijuhataja õpilastele tutvustanud kaitsmisele tulevate tööde teemasid. Õpilased analüüsivad klassijuhataja tunnis kaitsmist, toovad välja meeldinud tööd ja põhjendused ning mida kasulikku nad õppisid enda loovtöö tegemiseks.
- 3) 7. klassi III trimestril vormistavad ja allkirjastavad õpilane/õpilased juhendajaga kokkuleppe lehe (Lisa 3), mille hiljem allkirjastab ka klassijuhataja. Kokkuleppe lehe originaal jääb õpilase kätte ning koopiaid juhendajale ja klassijuhatajale.
- 4) 8. klassis hakkab õpilane tööle juhendajaga kokku lepitud loovtöö teemal.
- 5) 8. klassi II trimestri alguses vaatab loovtööde komisjon loovtööde teemad läbi, vajadusel palub täpsustada eesmärgid või siis nõustab juhendajaid, mille järel kinnitab direktor õpilaste loovtööde teemad ja juhendajad.
- 6) Loovtöö kaitsmine toimub üldjuhul III trimestri alguses.
- 7) Loovtöö ettevalmistamise täpse ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli loovtööde komisjon kooskõlas kooli üldtööplaaniga jooksva kooliaasta septembrikuu jooksul.

2.2. Loovtöö juhendamine

Loovtöö juhendamine lepitakse kokku õpilase ja juhendaja (vajadusel kaasjuhendaja) koostöös.

Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või kuni kahe õpilasega rühmas (välja arvatud minifirmad). Õpilane kohtub juhendajaga vähemalt 4 korda.

Juhendaja roll on suunav. Juhendaja:

- 1) aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- 2) soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- 3) jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning ajakavas püsimist;
- 4) nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;

5) rühmatöö puhul täpsustab iga liikme panuse.

Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks võiks olla 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

Loovtöö juhendaja kirjutab õpilasele hinnangu (Lisa 4), kui loovtöö on kaitsmiseks valmis.

Üks õpetaja juhendab üldjuhul ühel õppeaastal kuni kolme loovtööd. Mõjuval põhjusel ja kokkuleppel loovtööde komisjoniga võib ette tulla erandeid.

2.3. Loovtöö kaitsmine

Loovtöö kaitsmisele pääseb õpilane, kes on vähemalt kaks nädalat enne kaitsmist esitanud juhendajale oma uurimis- või praktilise töö koos kirjaliku osaga ja selle üles laadinud koolis kokkulepitud veebiplatvormile. Kaitsmise ajaks on samale platvormile üles laaditud ka juhendaja hinnang ja kaitsmise esitus.

Loovtöö kaitsmine toimub koolis kokkulepitud ajal. Kokkuleppel loovtööde komisjoniga võib erijuhtudel loovtööde kaitsmine toimuda väljaspool kooli. Esitus võib toimuda koolis ka teatud teema või ainenädala raames või kui õpilased esinevad kontserdil, näitusel.

Kahe või enama autori puhul osalevad loovtöö kaitsmisel kõik töö autorid.

Loovtöö kaitsmisel esitleb õpilane oma tööd suulise ettekandega orienteeruvalt kuue minuti jooksul. Õpilane koostab esitluse mõne esitusprogrammiga või näitlikustab ettekannet postri, multimeedia, audiovisuaalsete vms vahenditega. Praktilise töö puhul võtab autor võimalusel töö kaitsmisele kaasa, kui pole loovtöö komisjoniga teisiti kokku lepitud.

Loovtöö esitlusel selgitab õpilane oma töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut, tutvustab töö koostamise protsessi, esitab kokkuvõtte tööst ja analüüsib tulemust: kas eesmärk sai täidetud, mida õppis ja koges töö käigus.

Loovtööde kirjalikud osad on täies mahus leitavad *Google Classroomi* või mõne muu kokkulepitud veebiplatvormi lehelt, kuhu õpilased on need üles laadinud.

Loovtööde komisjoni otsusel säilitatakse parimate tööde kirjalikud osad kooli raamatukogus paber kandjal ja need on kättesaadavad kohapeal lugemiseks. Õpilaste loovtöödega seonduvaid materjale võib kasutada kooli õppetegevuses, kooli tutvustavates trükistes, kooli õppematerjalidena, võttes arvesse autorikaitse seadust.

2.4. Loovtööde hindamine

Loovtöö hindamisel lähtutakse kooli õppekavas sätestatud hindamise korrast.

Loovtöö hindamise eesmärgiks on kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täitmist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta ning kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada sellega isiksuse arengut.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab lõpliku hinnangu vähemalt kaheliikmeline hindamiskomisjon, kuhu võimalusel kuulub(vad) ka õpilase juhendaja(d).

Hinnang antakse:

- 1) töö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;

- 2) kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul antakse hinnang teose ideele, originaalsusele ja selle teostamisele, samuti uute seoste loomise oskusele; muusikateose esitamise puhul antakse hinnang kunstilisele teostusele;
- 3) loovtöö protsessile: õpilase algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkus, suhtlemisoskus;
- 4) loovtöö vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine;
- 5) loovtöö esitlemisele: esitluse ülesehitus, näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

Loovtöö lõplikuks hinnanguks on „arvestatud“ või „mitte arvestatud“.

Kui loovtöö on hinnatud “mitte arvestatuks” kirjaliku töö vormistuslike vigade tõttu, siis on komisjonil õigus see töö tagasi lükata täienduste ja paranduste tegemiseks 2 nädala jooksul peale kaitsmist. Muul juhul toimub uus kaitsmine järgmise õppeaasta III trimestril järgmise lennu loovtööde kaitsmise ajal.

Kui loovtöö jäi 8. klassis tegemata, määratakse õpilane täiendavale õppetööle.

3. RAKENDUSSÄTTED

Põhikooli III kooliastme loovtöö, õpilasuurimuse ja praktilise töö korralduse jõustumine

Põhikooli III kooliastme loovtöö, õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus Tallinna Ühisgümnaasiumis jõustub 1. novembrist 2023.

Alates 1. septembrist 2013 on loovtöö sooritamine põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Kõiki loovtöödega seotud apellatsioone menetleb loovtööde komisjon.

LISAD

Lisa 1. Loovtöö etapid õpilasele

Loovtöö etapid õpilasele:

7. klassis:

- 1) 7. klassid osalevad 8. klasside loovtööde kaitsmisel;
- 2) esialgse teema valimine 7. klassi III trimestril;
- 3) juhendajaga loovtöö kokkuleppe lehe täitmine ja allkirjastamine 7. klassi III trimestril;
- 4) loovtöö kokkuleppe lehe allkirjastamine klassijuhataja ja juhendaja poolt.
- 5) 8. klassis:
- 6) I trimestril tutvustatakse eelmise õppeaasta parimaid loovtöid;
- 7) loovtööga tegelemine vastavalt juhendajaga kooskõlastatud ajakavale;
- 8) loovtöö kirjaliku osa koostamine vastavalt nõuetele;
- 9) valmis töö esitamine juhendajale;
- 10) kaitsmiseks valmistumine ja esitluse koostamine;
- 11) valmistöö (*Wordis* ja pdf-formaadis), esitluse ja juhendaja hinnangu (pdf-formaadis) üleslaadimine kooli poolt määratud veebiplatvormile;
- 12) loovtöö kaitsmine.

Lisa 2. Avaldus loovtööst vabastamiseks

Tallinna Ühisgümnaasiumi direktorile

AVALDUS

Mina, (nimi) klassist, soovin taotleda vabastust loovtööst vastavalt kooli loovtööde korralduse alapeatüki 1.2. punktile 4, olles (vali õige)

..... saavutanud 1.-6. koha piirkondlikul olümpiaadil (nimeta aine)

..... osalenud üleriigilisel olümpiaadil (nimeta aine)

..... osalenud rahvusvahelisel olümpiaadil (nimeta aine)

..... osalenud õpilasuurimustööde konkursil (nimeta teema)

..... muu (täpsustada)

VABASTUSE ALUSEKS OLEVA SAAVUTUSE KIRJELDUS VABAS VORMIS:

.....
.....

Aineõpetaja nimi ja kommentaar:

.....

Loovtööst vabastatud õpilane osaleb kaitsmisel esitlusega sellest olümpiaadist, konkursist või spordivõistlusest, kus ta edukalt esines.

Klassijuhataja allkiri:

Õpilase allkiri:

Kuupäev:

Lisa 3. Loovtöö kokkuleppe leht

LOOVTÖÖ KOKKULEPPE LEHT

NIMI	
KLASS	
JUHENDAJA	
TÖÖ ESIALGNE PEALKIRI	
TEEMA AVAMINE JA SISU KIRJELDUS	
AJAKAVA 7. kl kevad 8. kl sügis 8. kl kevad	Teema ja juhendaja valimine Töö alustamine koostöös juhendajaga LOOVTÖÖ KAITSMINE
JUHENDAJAGA KOKKU LEPITUD AJAKAVA	

Õpilase allkiri

Juhendaja allkiri ja kuupäev

Klassijuhataja allkiri

Lisa 4. Juhendaja hinnang

JUHENDAJA HINNANG LOOVTÖÖLE

Juhendaja:

Õpilase(te) nimi(ed):

Klass:

Loovtöö pealkiri:

Loovtöö liik (õpilasuuring, praktiline töö, projekt, omaloominguline loovtöö):

Õpilase loovtöö eesmärk:

Juhendaja hinnang teema valikule ja teema avamisele:

Juhendaja hinnang õpilase loovtöö praktilisele osale:

Juhendaja hinnang loovtöö kirjalikule osale:

Juhendaja hinnang koostööle:

Juhendaja hinnang sooritusele (arvestatud, mittearvestatud):